

مدیریت باغات پسته در فصل تابستان

حجت حسینی سعدی - فصل بهار را می‌توان دوران نوزادی میوه‌ی پسته نامید و از فصل تابستان می‌توان به عنوان دوره‌ی رشد و بلوغ میوه پسته یاد کرد. هر دوره‌ی رشد با توجه به مقتضیات آن دوره و تغییرات محیطی، تمهیدات و برخورهای خاص خود را می‌طلبد که باغداران اغلب به تجربه آن را دریافته‌اند. لذا ذکر این فعالیت‌ها تنها جهت یادآوری و انتقال تجربه بین کشاورزان است. فعالیت‌های باغی مربوط به فصل تابستان را می‌توان در چند بخش نظیر مدیریت آبیاری، مدیریت باغبانی و مدیریت آفات و بیماری‌ها تقسیم بندی کرد.

مدیریت آبیاری

آبیاری مناسب در ابتدای تابستان از اهمیت خاصی برخوردار است. چرا که در ابتدای فصل تابستان درختان پسته عموماً در فاز رشد مغز هستند و به جرات می‌توان گفت که نیازهای درختان در این زمان در اوج خود است. در فصل تابستان با توجه به گرم‌تر شدن هوا و افزایش نیاز آبی درختان همواره توصیه می‌شود که باغداران به آبیاری‌های سبک و دوره‌های آبیاری کوتاه اهتمام داشته باشند. اعمال تنش خشکی به درختان با کم آبیاری، طولانی کردن دوره‌های آبیاری و قطع آبیاری در این ماه، اثرات جبران ناپذیری را به همراه خواهد داشت به‌طوری‌که با افزایش شدید درصد پوکی، میزان محصول نهایی نیز کاهش قابل ملاحظه‌ای خواهد داشت. تجربه و تحقیقات نشان داده که مدیریت صحیح آبیاری در فصل تابستان و خصوصاً قبل از برداشت تأثیر بسزایی در میزان خندانی محصول خواهد داشت. از طرف دیگر از تنش خشکی در فصل تابستان می‌توان به عنوان یکی از عوامل افزایش زود خندانی در پسته نام برد. در صورتی‌که این پدیده با رطوبت بالای محیط باغ همراه شود احتمال آلودگی این پسته‌ها به قارچ‌های مولد افلاتوکسین افزایش می‌یابد. لذا توصیه می‌شود باغداران این مساله مهم را نیز در آبیاری باغات خود قبل از برداشت محصول مد نظر قرار دهند. آبیاری درختان پس از برداشت نیز با توجه به بیدار بودن درختان اهمیت بسزایی دارد.

مدیریت به‌زرایی

اواخر بهار و اوایل تابستان در باغات جوان رشد رویشی جدیدی اتفاق می‌افتد که در بین باغداران به "رشد تیر ماه" مشهور است. ماحصل این پدیده، رشد فاقد جوانه گل و نامطلوب است که بدون انشعاب‌های جانبی تنها به طول شاخه‌ها می‌افزاید. از طرف دیگر این رشد نابجا در موقعیت حساس پرشدن مغز باعث صرف انرژی درخت برای رشد رویشی درختان می‌شود. حذف این رشد رویشی در برنامه هرس تربیت درخت پسته اهمیت

از آلودگی سطح باغ در دوره پس از برداشت توصیه می‌شود.

اواخر شهریور و مهرماه زمان تمایز یافتن جوانه‌ها می‌باشد. لذا در این دوره پس از برداشت، تغذیه درختان با کودهای ازته و همچنین محلول‌پاشی سه گانه (روی، بر، ازت) در باغات توصیه می‌شود.

مدیریت آفات

همچنان‌که در بخش‌های قبل اشاره شد در فصل تابستان به علت رشد مغز، نیازهای درختان پسته در اوج خود است. لذا وارد آمدن هر گونه تنش، اثرات نامطلوب و غیرقابل جبرانی در میزان و کیفیت محصول و همچنین میزان محصول سال آینده به همراه خواهد داشت. از جمله تنش‌های بالقوه در فصل تابستان می‌توان به تنش ناشی از خسارت آفات اشاره نمود.

در مرداد ماه، احتمال خسارت آفاتی از قبیل پسیل معمولی پسته (شیره خشک)، پروانه‌های برگ خوار پسته، پروانه‌های پوست خوار پسته (کراش)، سن‌های سبز پسته و کنه معمولی پسته وجود دارد و باید نسبت به مبارزه با آن‌ها اقدام کرد.

در شهریور ماه احتمال خسارت آفاتی از جمله پسیل معمولی پسته (شیره خشک)، پروانه‌های برگ خوار پسته، پروانه‌های پوست خوار پسته (کراش)، سن‌های سبز پسته، شب پره خرنوب و زنبورهای مغز خوار پسته وجود دارد.

برداشت به موقع از خسارت شب پره خرنوب می‌کاهد و برداشت کامل محصول باعث کاهش جمعیت زنبورهای مغز خوار پسته در سال آینده می‌شود.

ویژه‌ای دارد.

آزمون برگ یکی از داده‌هایی است که به باغداران در مدیریت تغذیه باغات پسته کمک شایانی می‌کند. برای نمونه‌برداری از برگ، مقطع زمانی اواخر تیرماه تا اواسط مردادماه پیشنهاد می‌شود. نمونه برداری از برگ عموماً از برگ شاخه‌های فاقد میوه از اطراف تاج درخت و از ارتفاع تقریباً یک متری از سطح زمین انجام می‌شود که می‌تواند به عنوان یکی از پارامترهای میزان اثربخشی عملیات تغذیه و شناسایی کمبودها، محسوب و در شناسنامه باغات به کار برده شود.

توصیه می‌شود در طول فصل رشد، شاخه‌های میوه دهنده‌ای که در تماس با زمین یا نزدیک زمین هستند، با استفاده از قیم چوبی از زمین فاصله پیدا کنند تا امکان آلودگی پسته به حداقل ممکن کاهش و محصولی سالم و بهداشتی تولید گردد.

برداشت محصول در زمانی که ۶۰-۷۰ درصد علائم ظاهری رسیدن میوه شامل: سهولت پوست دهی، تغییر رنگ پوست سبز و کاهش قدرت اتصال دم میوه به میوه مشاهده شد، صورت پذیرد. لازم به ذکر است که زمان برداشت محصول با ریسک آلودگی افلاتوکسین نسبت مستقیم دارد. به عبارت ساده‌تر هرچه محصول از نظر زمانی زودتر چیده شود احتمال آلودگی پایین‌تر می‌آید. از طرفی چنانچه مصرف تازه خوری میوه مدنظر باشد، برداشت چند مرحله‌ای میوه با توجه به زمان رسیدن میوه‌های هر رقم نیز قابل توصیه است که در این صورت محصول تولیدی در باغ آلودگی کمتری دارد.

جمع‌آوری دانه‌های پسته باقی مانده از برداشت نیز به علت زمستان‌گذرانی آفات میوه‌خوار و جلوگیری